

avishoman@gmail.com

0506373831

02-5302715

החטיבה הקהילתית

ניידת אמנות לציבור החרדי

האוצר שמתחת לגשר

העלילה

חסיד ושמו אייזיק מהעיר קראקא, חולם כמה פעמים שאם יסע לעיר הרחוקה פראג, ימצא שם אוצר, מתחת לאחד הגשרים הראשיים. הוא מחליט לנסוע לפראג הרחוקה, אך לאכזבתו, מגלה שהוא לא יכול לחפור מתחת לגשר, משום ששם שומרים אנשי משמר המלך. הוא מתעצב והולך אנה ואנה ליד הגשר. ראש השומרים שם לב ליהודי שמסתובב שוב ושוב סביבות הגשר, ושואלו לפשר מעשיו, הוא מספר לו על חלומו, וכתגובה השומר לועג לו, ואומר לו שגם הוא חלם חלום, שמתחת לתנור בביתו של יהודי ושמו אייזיק, בקראקא, (הוא אייזיק מושא הסיפור) מסתתר אוצר! הוא מוסיף כמובן, שלדעתו, אסור להאמין לחלומות, ושהחסיד עשה שטות בבואו עד לפראג רק מכוח חלום. אז הבין החסיד שמטרת בואו לפראג הייתה רק כדי לשמוע זאת, שבעצם האוצר נמצא ממש מתחת לאפו. חזר לביתו, חפר מתחת לתנור, מצא את האוצר והתעשר, ובנה בכסף בית כנסת על שמו.

פרשנות = המסר

יש הסוברים שאגדה זו מבוססת על סיפור אמיתי, משום שעד היום בפולין עומד בית כנסת על שם רבי אייזיק בן רבי יעקב מקרקא, וגם על קברו כתוב "פה נקבר ר' אייזיק (בן) ר' יעקעלעש אשר בנה את בית הכנסת שנקרא ר' אייזיק (בן) ר' יעקעלעש".

רבי נחמן מברסלב הסביר שזהו משל לכל חסיד הנוסע לצדיק ללמוד תורה, והנמשל - שיידע כל חסיד בבואו אל הרבי, שהאוצר נמצא אצלו ממש. והוא צריך לחפור בביתו (גם במובן הרוחני של חפירה), כלומר בתוך עצמו, ויימצא את אוצרו. כלומר רק האדם יכול להושיע את עצמו, ולא אף אחד אחר.

לכאורה, ניתן לראות במשל מסר כאילו לא צריך לחפש את האוצר רחוק מכיוון שהוא נמצא אצלנו בבית. אך ניתן לפרש את המסר בצורה הפוכה: חייבים לצאת ולחפש אחר משמעות החיים, בשביל לדעת שהאוצר אצלנו בבית. לעתים צריך להגיע אפילו עד סוף העולם, כדי להבין כי האוצר האמיתי נמצא מתחת לאפנו.

ככל סיפור שעבר בעל פה, סיפור זה זכה לעיבודים שונים ולגרסאות שונות בעולם היהודי ואף מחוצה לו. ספרו המצליח של פאולו קואלו, "האלכימאי", מבוסס גם הוא על מוטיבים זהים לאלה שבסיפור